כדי טומאתה. ומהו כדי טומאה כדי ביאה ומהו כדי ביאה כדי הערלה דהייט כשיקח אבר בתוך מקום וכמה שיעורה כדי שהקפת דקל שיוכל התדם לילך כביבות הדקל ולקמן מפרש למה לי למיתני טולון: כדי מזיגת כוס. למוזגו במים וכתם כוס=כרבעית ולקמן אמרי' כל אחד ואחד מן החכמים הללו בטעמו שיעור כמה שהוא בהערלתו: ליטל קיסם. מבין שיניו: ולקח מ"ש קחלן לתיה. גמורה לדבר דקרא לתו השמעת יד לסלבמב ביה יש בזכר ורמז מקנא דהוקשה לחם זוה לכתר לחם: וכל הבי למה לי. למיתני בריית' שיעור קמירה = כדי טומאה=כדי הקפת דקל: ולמי תנא כדי טומאה הוה למיתנ'. כלל שיעור הלריך לבא לידי כך דהייט טומאה וארלוחה שיפקה לאחה וידבר על לבה עד שתתרלה: קמ"ל. דמתי טומאה, ביאה לאודה לתיכא למימר קודם הקמירה מתרלים עו: קמ"ל כדי הערלה. דקי"ל בפרק הבא על יבמתו (יבמות מ.) הערלה כגמר ביאה לכל העניינות: ולמי תנא כדי הערלה. ולא תנא בריית' כדי טומאה הוה למיתנ' כדי הערלה וארלוחה ולמי' תנא כדי ביאה כדי הערלה לא הוה ממיעט ארלוחה דתנא למיתנ' הערלה למטעמי גמר ביאה ומיהו ארלוחה בעיון דהכי הוי מצמע כמה שיעור קמירה כדי ביאה ולא תנא למיתנ כל כדי ביאה דהייט ארלוחה וגמר ביאה והדר מפרש מה היא ביאה, הערלה, אלא ארלוחה לא למיתנ הילך תנא בריית' "כדי טומאה" דמצמע טומאה וארלוחה והדר פריש מה היא טומאה כדי ביאה ועל כרחך למיתנ ארלוחה דהא ביאה טולה גמר ביאה ממש ולא מיתנ לתא ארלוחה והדר תנא ומה היא ביאה הערלה למעוטי מיזה גמי (דתי) לא תנא כדי ביאה אלא כדי ביאה ארלוחה דכדי טומאה: גמר ביאה ארלוחה דכדי טומאה והערלה דפריש קמיה לא ממעטא אלא גמר ביאה הילכך לילמריכ לאודה כדי גמר: הוא שיעור הערלה לאודה כדי הקפת דקל והא ליכא לאקשויי הואיל וסוף סוף שיעורא כדי הקפת דקל הוא ליכא כמה שיעור קמירה כדי הקפת דקל לאלתר משום מאי לא גמר ביאה לא הערלה משום הכי תנא כדי טומאה כדי ביאה דקפריש: כדי חזרת דקל. וקפ"ל הקמת דהייט הקפה: כרוזא. שהרוח דוחפתו להנוף והוא מוכר למקומו: קמ"ל כדי בדוכתיה. גם מניעתו: לימא כדי למזוג ולשתות. והא"כ כדי לשתותו דקאמר רבי אלעזר קמ"ל מעיקרא ר' יהושע ואמר קמיה גמי כשיעור המזיגה דכדי מזיגה דתמא סבא בבריית' מזיגה ושניה קאמר דכתם מזיגה למשתייה מיד הוא שלאחר במזגו מתקלקל חס משהה לוחו: ת"ש היו רבי אלעזר. דהא ר' אלעזר בקמייתא כדי מזיגת הכוס קאמר וקא פליג ר' יהושע ואמר כדי לשתותו ובבריית' (ג) (גמי) אמר רבי אלעזר חזרת דקל ולוקימת בדהייט כדי מזיגה ולי מזיגה דקאמר ר' יהושע בבריית' סגי שניה כדי לשתותו: הכא אמר כדי לשתותו. חד שיעורא הוא. וליכא לאקשויי ת"ל היינו ר' יהושע דבקמייתא אמר כדי לשתותו לכס ואמר בן עזאי כדי ללגום ביצה דהוא כדי שניה לאו קושיא היא דהא לוקימנא כדי לשתותו כר' יהושע: כדי למזוג ולשתות. וקאמר ליה בן עזאי כדי ללגום ביצה דהוא כדי שניה לאודה לכוס: לימא כדי ללגום ולגומעה. גמיעה דקאמר ר"ע בקמייתא מלמייה דבן עזאי דלעיל מיניה קא מוכיח לה ובבריית' דקאמר כדי ללגום ביצה ללגום ולגמע קאמר דכתם לגייה גמיעה בהרה מגומעו חס שלא יוכלו: לדבריו דר"ע קאמר לה. לאחר ללגום ולגמוע: ולגמיעה בהדא "(ספיר) בגמיעה השלם דהוה כללילה וגמיעה בהדא: כחדתא או בעתיקא. כל שכן חלק הוא ונוח להשתמש מן החדש שהאחד יוצאין לאחו רלמי קיסמין של מרינה: בקרירא או בחמימא. לחס חס נמוך וגמשך מן היד ולריך להוליאו בכחת ובולוחה:

כמה שיעור סתירה. בירושלמי- כל חלין שיעורין לחכ [המדת סיכר]: בן עזאי אומר. הלי דמקדים בן עזאי לרבי עקיבא לחט"ג דרבי עקיבא היה רבו כדלמר בפרק ברוחה (ברכות סג.) בן עזאי עד כאן העוסק פניך בדרך משום דלייה קודמת לגמיעה והלי דמקדים ליה בתיבך בריית' משום דמסיק שיעורין דשייכי בכוס לבל חימה לחלי מקדים רבי יהושע לחולייהו דרבי אלעזר ורבי יהושע מיהו י"ל דסדר לחילה ומסיים סמיך:

אי הכי הייט רבי אלעזר. ס"ה דהוה מלי למימר לי הכי הייט בן עזאי אלא (ג) (בריית') קמייתא. נקט ס"ל יתרן בבן עזאי כדי למזוג ולשתותו:

אם כן הייט בן עזאי. ס"ה דהוה מלי למימר הייט רבי יהודה בן בתירה אלא (ג) (בריית') קמייתא נקט:

דמרחק לו דמקדש. בחזרת דקל לא קמבעי ליה בגדול לו בקטן משום דידע שיעוריה דהייט כדי מזיגת הכוס וכן בללייה ביצה בחדושה גדולה לו קטנה משום דפי' לבר דהייט כדי שתיית הכוס לבל בהקפת דקל תימה לחלי לא קמיבעי ליה:

נעקר

תוספות שאנץ

ה"א כדי טומאה וארצותה פ"ה שיפתה אותה וירבר על לבה כדי שתתרצה קס"ל דמאי טומאה ביאה לאחר דאיכא למימר קודם נתרלית ואי תנא כדי ביאה ט' קס"ל כדי הערלה דהיינו ארצותה דביאה לכל העניינות כדאיתא בפרק הבא על יבמתו" ואי תנא כדי הערלה ה"א כדי הערלה וארצותה ואפילו תנא כדי ביאה כדי ארצותה לא אמעט ארצותה דאנא אמינא הערלה למטעמי גמר ביאה ומיהו ארצותה בעי למיתנא הוה משמע כמה שיעור סתירה כדי ביאה ואנא אמינא כל צרכי ביאה דהייט ארצותה תנר ביאה והדר תני הערלה לומר ביאה הערלה אבתי ארצותה לא ממעט אלא גמר ביאה ומשמע לן דהילכך תנא ברישא כדי טומאה דמשמע טומאה וארצותה והדר מפרש ומאי היא טומאה כדי ביאה וע"כ ארצותה אימעוט דהא ביאה בלא גמר ביאה משמע ולא מיתנא אלא ארצותה והדר קתי הערלה לומר דלא בעי גמר ביאה ומשמע לא שמעי' דאי תנא כדי טומאה כדי הערלה ולא תני כדי ביאה אבתי לא הוי ממעטינא ארצותה דכדי טומאה כדי טומאה וארצותה משמע והערלה דפריש בתריה תו לא ממעטינא אלא גמר ביאה הילכך אינצרי' בולהו ע"כ ל"ת וכמה כדי טומאה כדי חקפת דקל ולינא לאקשויי הואיל וסוף סוף שיעור הקפת דקל היא ליהני כמה שיעור סתירה כדי הקפת דקל דאיצטי ליה לתנא לפורושי איפכר סתירה משום מאי כפ"ה ובתום' ירושלמי גבי שיערין הללו כמה היא הערלה כדי הקפת ידו שליפה כדי שתתרצה בעי למיתנא כדי ביאה כדי הערלה וארצותה ואי תנא כדי ביאה כדי הערלה וארצותה לא הוה ממעטינן אלא גמר ביאה ומשמע לן דהילכך תנא ברישא כדי טומאה דמשמע טומאה וארצותה והדר מפרש ומאי היא טומאה כדי ביאה וע"כ ארצותה אימעוט דהא ביאה בלא גמר ביאה משמע ולא מיתנא אלא ארצותה והדר קתי הערלה לומר דלא בעי גמר ביאה ומשמע לא שמעי' דאי תנא כדי טומאה כדי הערלה ולא תני כדי ביאה אבתי לא הוי ממעטינא ארצותה דכדי טומאה כדי טומאה וארצותה משמע והערלה דפריש בתריה תו לא ממעטינא אלא גמר ביאה הילכך אינצרי' בולהו ע"כ ל"ת וכמה כדי טומאה כדי חקפת דקל ולינא לאקשויי הואיל וסוף סוף שיעור הקפת דקל היא ליהני כמה שיעור סתירה כדי הקפת דקל דאיצטי ליה לתנא לפורושי איפכר סתירה משום מאי כפ"ה ובתום' ירושלמי גבי שיערין הללו כמה היא הערלה כדי הקפת ידו שליפה

הגהות הב"ח

(ג) רש"י ד"ה ל"ת סייע אכ' ובבריית' דקאמר כ"ש כ"ל ומינה מי שמקח: (ב) תום' ד"ה מי הכי וכו' אלא קמייתא דבריית' נקט: (ג) ר"ה הם בן וכו' אלא קמייתא דבריית' נקט:

כתבי

ד"ה כשיעור [וני' יכלן בכתב]

כדתני

ג"ה יתכי כל השיעורין הללו אין מהחרת סיגי. הגם אמר בן עזאי כדי ללגות ביצה הכא אמר כדי לשתות ואידי חד שיעורא הוא ולינא לאקשויי א"כ הייט רבי יהושע דאמר כדי לשתותו ולא בן עזאי אבל הכא ר"ל לשתותו בלא סוכה [דהייט] כדי לצלותו ' בעי רב אשי בפרקין אי בקביר אי בקביר דקל באלימא או בקפיא דבשלמא גבי כוס שהם כוס הוי מרבעית ' וכן ביצה סלבא הוגעלת ובניעות אלא מדקל אכתי לא בעי באיזה דקל מיירי ' ושמא ר"ל כדי הקפת דקל ביוני ' והא

ב"ר יהושע בן לוי אומר הבא ס"ת לו"ל ליזכה לו' תנא"ס שניים בפומיק - הבא אחריהן יוצר בריית' סוטות [זעיין ביפל תוספות ע"ז מא. ד"ה ל"ת עקיבא ותוספות ב"מ כה: ד"ה תנא ותוספות כתובות קה. ד"ה ותסיב]